

TRĂSĂTURI ALE MARCATORILOR PRAGMATICI DE SUSPENDARE A ENUNȚULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

MONICA ARDELEANU (GOMOESCU)
Universitatea „Transilvania” din Brașov

1. Considerații generale privind marcatorii pragmatici de suspendare a enunțului

Marcatorii pragmatici de suspendare a enunțului, desemnați în literatura anglo-saxonă prin sintagma *general extenders*, au fost investigați în multe limbi: Channell (1994) și Overstreet (1999) – pentru engleză; DuBois (1992) – pentru franceză; Terraschke, Holmes (2007) – pentru germană; Honda (1996) – pentru japoneză; Winter, Norrby (2000) – pentru suedeză; Rodríguez (2006) – pentru spaniolă; Parvaresh, Tavangar, Eslami (2010) – pentru persană; Verdonik, Kačič (2012) – pentru slovenă. Studiile dedicate acestor marcatori relevă faptul că forma, distribuția și funcțiile lor discursive pot varia considerabil de la o limbă la alta.

Cercetările amintite, realizate din perspective variate, oferă o descriere amănunțită a marcatorilor. Astfel, aceștia sunt structuri lingvistice clișeizate specifice unei limbi, care apar la finalul enunțurilor și care sunt utilizați în mod curent pentru a evoca un set mai extins de elemente (DuBois 1992: 198). În aceste cazuri, marcatorii realizează o generalizare prin marcarea apartenenței termenului suport la un grup mai mare de elemente (Tagliamonte, Denis 2010).

Terminologia utilizată în limba engleză pentru descrierea marcatorilor mai include și: *set marking tags* (Dines 1980), *vague category identifiers* (Channell 1994), *extension particles* (DuBois 1992), *approximation markers* (Erman 1995), *generalized list completers* (Lerner 1994), *set markers* (Stenstrom, Andersen, Hasund 2002), *referent final tags* (Aijmer 1985) și *general extenders* (Overstreet 1999).

Literatura de specialitate anglo-saxonă definește marcatorii pragmatici de suspendare ca reprezentând expresii situate la final de enunț, introduse prin conectorul *și / sau*, incluzând și expresia *et cetera*.

Aijmer (1985: 372) propune următoarele reguli sintactice (A, B, și C de mai jos) de formare a marcatorilor de suspendare a enunțului:

- A: *(and) all {that/this} {kind/sort} of {thing/stuff}*
- B: *(and) {things/stuff}{like {that/this}}*
(and) {things/stuff} {of {that/this} {kind/sort}}
- C: *(or) {something/anything}{like/of {that/this}{kind/sort}}*

În plus, Aijmer (1985: 373-4), pornind de la o descriere logică, afirmă că expresiile introduse prin conectorul *and* ‘și’ conțin un cuantificator universal, în timp ce expresiile

introduse prin conectorul *or* ‘sau’ conțin un cuantificator existențial. În mod evident, nu toți marcatorii conțin fie un cuantificator existențial, fie unul universal. DuBois (1993: 179) identifică patru tipuri de marcatori, denumiți *extension particles*, și anume: clasa care conține cuantificator universal, clasa care conține cuantificator existențial, clasa care conține doar un generic sau un comparativ și clasa formelor fixe. DuBois (1993) definește *genericile* ca fiind termeni de genul: *thing* sau *stuff*; *comparativele* fiind reprezentate de *like this* și *like that* iar în categoria *expresiilor fixe* este inclus *etcetera*.

Ball, Ariel (1978), Dines (1980), Aijmer (1985) și Channell (1994) atrag atenția asupra faptului că marcatorii pragmatici de suspendare contrazic regulile de coordonare a grupurilor, mai exact, regula care afirmă faptul că doar constituenții aparținând aceleiași categorii pot fi coordonați. Astfel, marcatorii pragmatici de suspendare a enunțului, având structura **conector + GN**, ar fi de așteptat să fie coordonați doar cu alte GN, situație care nu este valabilă. Channell (1994: 132) face următoarele observații în ceea ce privește tipurile de constituenți care intră în relație de coordonare cu marcatorii pragmatici: marcatorii pot urma după mai multe tipuri de constituenți, cele mai frecvente fiind GN, GV și enunțuri. Sunt cazuri mai rare în care marcatorul urmează după un GPrep, situație în care funcționează ca adjunct adverbial. Sunt rare cazurile în care marcatorul urmează după adverbe sau adjective.

Prin urmare, marcatorii pragmatici de suspendare a enunțului sunt expresii care apar în mod curent în poziție finală în enunț și au, de regulă, forma: **conector + GN**. Sintagma **general extenders**, propusă de Overstreet (1999), este motivată de caracterul lor nespecific (*general*) și de faptul că extind, respectiv prelungesc, enunțuri care sunt, de altfel, complete din punct de vedere gramatical (*extenders*). Aceste structuri pot fi împărțite în două seturi: primul set introdus prin *and* (*and stuff*, *and everything*), denumit *adjunctive general extenders*, și al doilea introdus prin *or* (*or something*, *or anything*), denumit *disjunctive general extenders*.

Pornind de la perspectiva propusă de Overstreet (1999) expusă anterior, articolul de față își propune să surprindă trăsăturile specifice pentru limba română ale acestui tip de marcatori. Literatura românească dedicată problemei nu este foarte amplă. Zafiu (2002) menționează *expresii nedefinite consacrate*, plasate la finalul unei liste – *și (multe / câte) altele, etc., și nu numai, și așa mai departe, și câte și mai câte, și alte alea, (alte) chestii d-astea (din astea) / de genul ăsta, bla-bla-uri (din astea), alte comedii / bazaconii de felul ăsta* –, Krieb Stoian (2011) îi include în categoria aproximării obținute prin *semiidentificare contextuală* (enumerare suspendată) și în cea a aproximării categoriale – tipul *N sau cam așa ceva* –, iar Milaș (1988) îi plasează în categoria *mijloacelor de suspendare a comunicării*, care imprimă enunțului un caracter deschis, în sensul că seria lor poate fi prelungită, acestea recuperându-și referința prin raportare la termenii anterior menționați.

Așadar, ceea ce am numit printr-o sintagmă globalizantă *marcatori pragmatici de suspendare a enunțului* reprezintă o categorie de marcatori pragmatici care, pe lângă o mare eterogenitate la nivel formal, prezintă totodată și un caracter polifuncțional. Pe baza unui corpus alcătuit din interacțiuni verbale formale și informale (extrase din IVLRA, CORV 1 și 2, CLVMP și înregistrări proprii, însumând 126 de ore), îmi propun să delimitez câteva trăsături comune ale acestor structuri, trăsături care privesc organizarea lor formală, frecvența ocurenței în funcție de context (formal / informal) și relația acestora cu termenul suport, în încercarea de a capta particularitățile care le diferențiază de marcatori similari din alte limbi.

2. Organizarea marcatorelor pragmatici de suspendare a enunțului din punct de vedere formal

Vom urmări conectorii care apar în structura marcatorelor de suspendare a enunțului, frecvența marcatorelor analizați, comportamentul lor în contexte formale și informale și relațiile pe care le stabilesc cu termenul-suport.

2.1. Clasificarea marcatorelor în funcție de conector

Marcatoreii identificați în corpusul avut în vedere se încadrează în cinci categorii, în funcție de conector, respectiv de prezența sau absența acestuia.

- și tot (așa); și toate (cele / celelalte / alea); și de toate din astea; și cât; și așa mai departe; și (la)(multe) alții / altele; și așa / și-așa; și (cu / de / la) asta / astea / aia / ăla / atât; și nu (mai) știu ce / cine / care / cum; și alea, alea; și lucruri / minuni / nebunii (de acest gen); și (alte) lucruri (de genul acesta); și tralala; și dracu' și lacu'; și piei moarte; și chestii (din astea); și țac-pac;

- sau (așa) (ceva), sau ce / cum, sau (pe) altceva / altcineva, sau așa mai departe, sau nu (mai) știu (cine / ce / cât / cum), sau eu știu (ce), sau știi, sau ceva / lucruri / chestiuni / minuni de (acest gen)(genul ăsta / acesta), or(i) nu știu ce;

- deci lucruri de genul acesta;

- dar naiba știe; dar nu numai;

- ceva (de / dă genul acesta / ăsta); un ceva acolo; cutare; chestie / chestii / nebunii / treburi / lucruri / minuni (de acest gen) (d-astea) (de genul acesta / ăsta); (cu / de / din / prin) asta / asta / aia (aia, aia) / alea (alea); (cu)(peste)(de la) tot (tot, tot, tot); unde; (cam) așa (ceva); (cu) tot felul (de)...; et cetera; (eu) (nu) știu (ce); mama zmeilor; (o) bombă; dracu' și lacu'; cu ăla, cu ăla, (cu) mă rog.

Analizând din punct de vedere sintactic exemplele, observăm marcatori introduși prin conectorii: și, sau / ori, deci, dar și fără conector. Este de remarcat faptul că prezența prepozițiilor în structura marcatorelor este condiționată de structura termenului suport, de cele mai multe ori un GN, care facilitează asocierea cu o prepoziție regim care este reluată.

2.2. Clasificarea marcatorelor în funcție de structurile de bază identificate

Am organizat exemplele identificate în corpusul cercetat într-o serie de categorii, determinate de prezența unuia sau a mai multor membri.

Nucleul structurilor este constituit dintr-un **indefinit** +/- **conector**. În categoria indefinitelor intră termeni cu sens vag sau cu sens specific. Considerăm indefinite elementele de genul: alea, astea, altele, alții, așa, cât, aia, chestii, chestiuni, cutare, treburi, minuni, gen, lucruri, nebunii, țac-pac, tralala etc.

Structurile pot avea următoarele organizări:

I. Monomembră

• cu nucleu simplu

- (1) *L-am dus și eu la medici de familie, la care mi-a ieșit cabinetu-n față, la ăla am vrut să intru. Să-i ia o tensiune, să-i dea o pastiluță, să-i facă ceva, o apă și un zahăr, **ceva**.*
- (2) *I-am explicat înainte toate cele. Domnule, am dat de el. Uitați așa, uitați așa. I-am făcut așa, i-am dres așa, a avut așa, transpirație, **cutare**.*

• **cu nucleu repetat**

- (3) *Articulații, coloană, tot, tot, tot.*
(4) *Da. Poate că da. Da. Cred că da. Că le-am citit pe-amândouă, dar nu știu în care era. Și era lista cu tot trusoul. Ce este, cât a costat, tot, tot, tot, tot.*

II. Bimembră – nucleu + modificator

- (5) *Se dansa, nu știu ce, așa, și luai mătura, o aruncați în sus și cine-o prindea ăla dansa cu ăla care-a aruncat-o și tot așa.*
(6) *Ce le duceți la țară? Zahăr, ulei, chestii d-astea.*

III. Trimembră – cu generic modificat printr-un alt generic

- (7) *Pleacă într-o călătorie să recupereze iarba nemuririi și lucruri de acest gen.*
(8) *S-a discutat foarte puțin, așa, destul de puțin totuși în facultate și se merge foarte mult pe comunicare, pragmatică, lucruri de genul acesta.*

IV. Cu nucleu vid – structuri eliptice de generic, întâlnite numai în cazul conectorului sau

- (9) *Deci probabil clapele-năuntru, probabil cu șină-n interior sau ...*
(10) *Măi nu știu. nu mi-a zis nimica. A fost v***-n TUAIS sau...?*
(11) *Iată-ne. Ia spune, te-ai gândit și la o piesă anume sau...?*

V. Expresii fixe

- (12) *Vreau să facem un dosar în care să punem cine participă, cu ce, de unde și-așa mai departe.*
(13) *Și-ți spunea că te simți bine, că nu știu ce, că-ți merge din ce în ce mai bine cu ... cu ăla, cu ăla, cu mă rog.*
(14) *Deci ideea aceasta a fost lansată de profesorul Jinga cu toate implicațiile ei care privesc sistemul financiar, monetar etcetera etcetera.*
(15) *Mi-aduc aminte că la maică-mea la temele de cercetare trebuiau să-nceapă cu cadrul ideologic, cu tovarășul, cu conferința, cu nu știu ce.*
(16) *Ea era cu un transplant de ficat care ... n-a venit un transplant compatibil sau nu știu cum.*

2.3. Frecvența ocurenței marcatorelor în funcție de formă

În corpusul analizat – CORV1 și 2, IVLRA, CLVMP și înregistrările proprii – am identificat un număr de 250 de ocurențe ale marcatorelor pragmatici de suspendare a enunțului.

Formele cel mai frecvent utilizate în corpusul cercetat sunt: *(sau) ceva, și / sau așa, și nu știu ce*. Există și forme cu apariție unică: *și piei moarte; mama zmeilor*. Caracterul lor singular poate avea ca sursă fie personalitatea lingvistică a vorbitorului respectiv, fie insuficiența varietate a corpusului. Extinderea lui va permite conturarea unor concluzii mai pertinente.

Se observă concurența conectorilor *și / sau, or(i)* în structuri de genul: *și așa / sau așa; și nu mai știu ce / or nu mai știu ce*.

3. Ocurența marcatorelor de suspendare a enunțului în context formal vs informal

Ocurența marcatorelor pragmatici de suspendare a enunțului depinde în principal de contextul lingvistic și de cel situațional. Un alt factor important îl reprezintă frecvența utilizării marcatorelor la nivel de vorbitor individual (Cheshire 2007).

În urma analizei corpusului am constatat că ocurența marcatorelor este mult mai mare în contextele informale, iar formele utilizate sunt mult mai variate. Putem afirma, bazându-ne pe exemplele extrase din corpus, că aproximativ 90% din forme apar în context informal. Unele dintre acestea se regăsesc exclusiv în contexte din acest registru: *și alea, alea; și nebunii; și tralala; și (cu) așa / și-așa; și asta / aia; și cu astea; sau nu știu ce; sau nu (mai) știu; sau eu știu; sau știi; dar naiba știe; cutare / treburi / nebunii / chestii (d-astea); tot; mama zmeilor* etc.

Un număr redus de forme apar în ambele contexte, în timp ce altele apar doar în context formal: *și așa mai departe, sau așa mai departe, et cetera*.

3.1. Relația marcatorelor generali ai vagului cu termenul suport

Marcatorele pragmatici de suspendare a enunțului își recuperează referința prin raportare la termenii anterior menționați, cu care formează un lanț coreferențial. Marcatoarele pot avea termeni suport cu extensii variate: un singur constituent, un grup, mai multe grupuri, un enunț sau mai multe enunțuri. În marea majoritate a structurilor identificate, termenul suport este un GN. Sunt însă cazuri în care acesta este un GAdj sau un GV, mai rar întregul enunț. Există, de asemenea, situații în care termenul suport este dificil de identificat.

3.2. Termen suport – GN (simplu sau în structură coordonată)

a. GN simplu

- (16) *E o tipă, are [GN o agenție] și nebunii, și a zis că vrea și ea mânuși cu touch screen.*
- (17) *Să-i ia o tensiune, să-i dea o pastilă, să-i facă ceva, [GN o apă] și [GN un zahăr], ceva.*
- (18) *Dar ce le duceți la țară? [GN Zahăr, ulei], chestii d-astea?*
- (19) *[GN Articulații, coloană], tot, tot, tot.*
- (20) *Nu spun [GN câtă apă, apă și cât ceai] și cât.*

b. GN încastrat în GPrep

- (21) *Erau unii [GPrep de la bănci], de la chestii. Că erau unii [GPrep în costume], în treburi, se dezbrăcau acolo.*
- (22) *Sau să-i trecem acolo [GPrep la organizatori], ceva.*
- (23) *Este produs pe cale sintetică, deci de industrie. Este mai periculos decât unul produs natural [GPrep de o plantă sau de un animal] sau așa mai departe.*
- (24) *Păi așa un fel de, nu chiar hipnoză, sugestoterapie. Adică te apuca de mână și-ți spunea că te simți bine, că nu știu ce, că-ți merge din ce în ce mai bine [GPrep cu... cu ăla, cu ăla], cu mă rog.*

În cazul GN încastrat în GPrep, nucleul poate fi asociat cu o prepoziție regim a termenului suport care este reluat.

3.3. Termen suport – GAdj (simplu sau în structură coordonată)

a. GAdj propriu-zis

- (25) *Vreau să m-apuc să scriu acuma raportul ăsta de la poliție că-i [GAdj lung] și-așa.*

- (26) *Din perioada în care mai mult sau mai puțin am făcut parte din structuri de putere; [GAdj legislative, executive] sau ...*
- (27) *Să luăm un elev să nu fie [GAdj foarte bun, foarte deștept] sau așa.*

b. GAdj. provenit din verb la modul participiu

- (28) *Când să plecăm, [GAdj îmbrăcată], tot, a sunat-o o fetiță să iasă la joacă.*
- (29) *Că bărbatul poate să vină [GAdj cu capsă pusă or băut or supărat] or nu știu ce.*

3.4. Termen suport – GV

- (30) *Am avut probleme foarte mari cu secea, care firma secea când a pus echipamentul în garanție, el [GV a avut niște probleme și tot i-a chemat pe ăia] și așa.*
- (31) *El m-a invitat. Pur și simplu eu am rămas așa. El, [GV văzând că mă ocup de argou] și nu știu ce, m-a invitat și adevărul e că e fermecător, e obositor, e om-orhestră.*
- (32) *Și totul s-a descoperit în 1984, gaura respectivă, de deasupra polilor care [GV se tot lărgește, se tot lărgește] și-așa mai departe.*
- (33) *Și era lista cu tot trusoul. [GV Ce este, cât a costat], tot, tot, tot, tot.*

3.5. Termen suport - enunț

- (34) *[Gradul de violență și de vulgaritate pe care-l simt de-acolo este enorm. Fac tot posibilul să ies la ore-n care nu se circulă, am ajuns să-mi fac programele de lucru noaptea], și-așa mai departe.*
- (35) *[Se dansa, nu știu ce, așa, și luai mătura, o aruncau în sus și cine-o prindea, ăla dansa cu ăla care-a aruncat-o] și tot așa.*
- (36) *[Altă lume în care te vei bucura de căldură, te vei bucura de roadele pământului] și așa mai departe.*

Se remarcă faptul că sintaxa determină selecția termenilor structurante ai marcatorilor pragmatici analizați. Pentru poziții sintactice actanțiale se vor selecta structuri de tipul *alea, alea*, în timp ce, pentru poziții de adjunct se vor selecta adverbe. În plus, marcatorul pragmatic copiază poziția sintactică a termenului suport.

Marcatorii pragmatici de suspendare a enunțului au tendința de a se combina cu un singur termen suport, deși în unele cazuri pot face parte din serii sau liste de două sau mai multe elemente. În aceste situații marcatorii dobândesc o funcție enumerativă, lucru identificat și de Cortés (2006). Această funcție enumerativă pe care o au marcatorii în enunț impune folosirea exclusivă a conectorilor coordonatori.

Toate aceste forme de marcatori ocupă poziție finală în enunț și, în general, marchează schimbul verbal, respectiv accesul unui nou interlocutor la cuvânt. În orice caz, în ultimii ani s-a semnalat faptul că unii dintre marcatori au devenit mai flexibili din punctul de vedere al topicii (Overstreet, 1999: 13; Cheshire, 2007: 156; Tagliamonte, Denis, 2010: 342). Topica finală în enunț a marcatorilor pragmatici de suspendare a enunțului indică faptul că, în cele mai multe cazuri, aceștia reprezintă elementul final al unității informaționale.

Există și cazuri de ambiguitate referențială (vezi *supra* 3.4), în care termenul suport este ambiguu. După cum subliniază Aijmer (1985) și Overstreet (1999), dezambiguizarea este posibilă cu ajutorul intonației și a elementelor de prozodie.

4. Concluzii

Investigarea corpusului a pus în evidență o serie de particularități ale acestor structuri în limba română. În ceea ce privește organizarea:

- marcatorii sunt introduși prin conectorul *și, sau / ori, deci și dar* sau funcționează fără conector. Este de menționat faptul că, în mod diferit de alte limbi, în limba română există multe situații de marcator cu conector zero. În limba engleză marcatorii de acest gen analizați în literatura de specialitate sunt diferențiați în două clase, respectiv cei introduși prin conector coordonator (*și*) și cei introduși prin conector disjunctiv (*sau*), restul structurilor nefiind luate în considerare.

- Combinarea variabilelor categoriale pune în evidență câteva scheme de organizare a marcatorilor în limba română, și anume structuri monomembre (formate din nucleu), bimembre, trimembre, cu nucleu vid (structuri eliptice) și expresii fixe. O astfel de analiză structurală a marcatorilor a fost realizată și de DuBois (1993: 179) pentru limba engleză care a identificat patru tipuri de structuri și anume: structura care conține cuantificator universal; cea care conține cuantificator existențial; cea care conține doar un generic sau un comparativ și formele fixe. DuBois definește *genericile* ca fiind termeni de genul: *thing* sau *stuff*; *comparativele* fiind reprezentate de *like this* și *like that*, iar în categoria *expresiilor fixe* este inclus *et cetera*.

- Ca și în cazul limbii engleze, în limba română am observat faptul că în cele mai multe dintre cazurile analizate termenul suport este un grup nominal. Sunt însă situații în care acesta este un GAdj sau un GV, în cazuri mai rare termenul suport fiind un enunț sau mai multe enunțuri.

- În ceea ce privește numărul de ocurențe, formele cele mai frecvent utilizate în corpusul colectat până în acest stadiu sunt: (*sau*) *ceva*; *și / sau așa, și nu știu ce* în contexte informale; *și așa mai departe* în context formal.

- Ocurența marcatorilor este mult mai mare în contexte informale, iar formele utilizate sunt mult mai variate, concluzie la care s-a ajuns și în cazul cercetărilor din limba engleză care afirmă faptul că, deși marcatorii sunt prezenți atât în contexte formale, cât și în cele informale, ocurența este net superioară în conversațiile dintre persoane apropiate (Overstreet, 1999)

- Tot ca în cazul limbii engleze, remarcăm eterogenitatea și varietatea de forme asociate clasei marcatorilor pragmatici de suspendare a enunțului.

SURSE

CORV = *Corpus de română vorbită. Eșantioane*, Dascălu Jinga L. (ed.), București, Editura Oscar Print, 2002.

CLVMP = *Comunicarea la locul de muncă. Corpus de interacțiune verbală în mediul profesional*, M. Gheorghe, S. Măda, R. Săftoiu (eds), Brașov, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009.

IVLRA = *Interacțiunea verbală în limba română actuală. Corpus (selectiv). Schiță de tipologie*, Liliana Ionescu-Ruxandoiu (ed.), București, Editura Universității din București, 2002.

BIBLIOGRAFIE

- Aijmer, Karin, 1985, „What Happens at the End of Our Utterances? – The Use of Utterance-Final Tags Introduced by 'and' and 'or'”, în *Papers from the 8th Scandinavian Conference of Linguistics*, Copenhagen, p. 366–389.
- Ball, Catherine, Mira Ariel, 1978. „Or something, etc.”, în: C. Ball, L. Matossian (ed.), *Penn Review of Linguistics*. Department of Linguistics, University of Pennsylvania, Philadelphia, p. 35–45.
- Barbieri, Federica, 2013, „General extenders in American English: Cross-register and intra-register variation”, comunicare la *Genre- and Register-Related Text and Discourse Features*, Multilingual Corpora International Conference, Brussels.
- Channell, Joanna, 1994, *Vague Language*. Oxford, Oxford University Press.
- Cheshire, Jenny, 2007, „Discourse variation, grammaticalisation and 'stuff like that'”, *Journal of Sociolinguistics*, 11 (2), p. 155–193.
- Cortés Rodríguez, Luis, 2006, „Los elementos de final de serie enumerativa del tipo 'y todo eso, o cosas así, y tal etc'. Perspectiva interactiva”, *Boletín de Lingüística*, XVIII (26), p. 102–129.
- Cotterill, Jane, 2007, „I Think He was Kind of Shouting or Something': Uses and Abuses of Vagueness in the British Courtroom”, în Cutting, 2007, p. 97–114.
- Cutting, Joan, 2007 (ed.), *Vague Language Explored*. Basingstoke: Palgrave Macmillian.
- Dines, Elisabeth, 1980, „Variation in Discourse - and stuff like that”, *Language in Society*, 1, p. 13–31.
- DuBois, Sylvie, 1993, „Extension particles, etc.”, *Language Variation and Change*, 4, p. 179–203.
- Erman, Britt, 1995, „Grammaticalization in progress; the case of 'or something.'” în M. Simonsen, H. L0drup (ed.), *Papers of the XVth Scandinavian Conference of Linguistics*, Oslo, p. 136–147.
- Fraser, Bruce, 1999 „What are discourse markers?”, *Journal of Pragmatics*, 31, p. 931–952.
- Honda, Akiko, 1996, „Daigaku Koogi ni okeru kotoba no danjosa. [Gender Differences in Language Use in University Lectures]”, *Kotoba* 16, p. 15.
- Jefferson, Gail, 1990, „List-Construction as a Task and Resource”, în George Psathas, Md. Lanham (ed.), 1990, *Interaction Competence*, Lanham MD, University Press of America, p. 63–92.
- Krieb Stoian, Silvia, 2011, *Mijloace lingvistice de realizare a aproximării în limba română*, București, Editura Universității din București.
- Lakoff, George, 1972, „Hedges: A study in meaning criteria and the logic of fuzzy concepts”, *Papers from the Eighth Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society și Journal of Philosophical Logic*, 2 (1973), p. 458–508.
- Milaș, Constantin, 1988, *Introducere în stilistica oralității*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.
- Overstreet, Marianne, 1999, *Whales, Candlelight, and 'stuff like that': General Extenders in English Discourse*, New York, Oxford University Press.
- Overstreet, Marianne, 2005, „'And stuff' and 'und so': investigating pragmatic expressions in English and German”, *Journal of Pragmatics*, 37, p. 1845–1864.
- Secova Maria, 2012, „Stability or Change? The General Extender System in Contemporary Spoken French”, articol prezentat la DiPVaC Conference, Manchester, 18-20 aprilie.
- Stenström, Anna-Brita, Gisle Andersen, Ingrid Kristine Hasund, 2002, *Trends in Teenage Talk: Corpus Compilation, Analysis and Findings*, Amsterdam, John Benjamins.
- Tagliamonte, Sali, Derek Denis, 2010, „The 'stuff of change': general extenders in Toronto Canada”, *Journal of English Linguistics*, 38, p. 335–368.
- Terraschke, Agnes, Janet Holmes, 2007, „Und Tralala': Vagueness and General Extenders in German and New Zealand English”, în Cutting 2007, p. 198–220.

- Vahid Parvaresh, Manoochehr Tavangar, Rasekh Abbas Eslami, 2010, „General Extenders in Persian Discourse: Frequency and Grammatical Distribution”, *Cross-cultural Communication*, 6, 3, 18–35.
- Verdonik, Darinka, Kačič Zdravko, 2012 „Označevalci odprte propozicije v govornem diskurzu”, *Slavistična revija*, letnik 60/2012, št. 1, januar–marec, p. 79–94.
- Winter, Joanne, Catrin Norrby, 2000, „Set marking tags 'and stuff'”, în J. Henderson (ed.), *Proceedings of the 1999 Conference of the Australian Linguistic Society*, p. 1–8.
- Zafiu, Rodica, 2002, „Strategii ale impreciziei: expresii ale vagului și ale aproximării în limba română și utilizarea lor discursivă”, în *Perspective actuale în studiul limbii române. Actele Colocviului Catedrei de limbă română*, 22-23 noiembrie 2001, București, Editura Universității din București, p. 363–376.

SOME FEATURES OF THE GENERAL EXTENDERS IN ROMANIAN

(Abstract)

The present study analyses the features of general extenders that are specific to Romanian language. Starting from a large corpus of formal and informal spoken language, we examine the formal organization of the extenders, the frequency of certain forms, the context of occurrence and the reference term of such extenders. We claim the existence of a number of features specific only to Romanian.